ANUNȚURI

• **Corul de copii al Catedralei vechi, condus de pr. Gabriel Streulea**, ne-a înseninat inimile într-una din serile Canonului Mare. Ei au cântat(*foto*), dar mai ales ne-au arătat că pot avea răbdare, stând până la sfârșitul slujbei, deși majoritatea erau după o lungă zi de școală. La slujbă a fost prezent și Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei.

• A trecut 1 an de la adormirea surorii **Cristina-Elena.** Copila rămasă în urma sa este elevă la Școala Sf. Nicolae și ne bucurăm de fiecare dată când o vedem că vine la biserică, așa cum obișnuia cu mama ei.

Și florile cântă...

ȘTIRI

• **Organizația Tinerilor din Sibiu** a realizat un program pentru prima săptămână a Postului Mare prin care să fie citită **neîntrerupt Psaltirea**. „Haideți să începem Postul în forță și să fim cât mai rodnici, stând împreună în rugăciune!”, a îndemnat organizația de tineret printr-un mesaj postat pe pagina sa de Facebook. Programul de citire neîntreruptă al Psaltirii s-a încheiat sâmbătă prin participarea tinerilor la Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană. (sursa: *basilica.ro*)

• La Timișoara au început **pregătirile pentru Întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși** (ITO). Evenimentul este reluat după trei ani de întrerupere cauzată de pandemia de coronavirus. Este nevoie de aproximativ 500 de voluntari. Ediția a șaptea ITO va avea loc în perioada 31 august – 3 septembrie, sub moto-ul „Voi sunteți prietenii mei”. (sursa*: arhiepiscopiaaradului.ro*)

• **Ceremonia de încoronare** a Regelui Charles III care va avea loc în 6 mai 2023 va include și **muzică ortodoxă greacă.** Este dorința Majestății Sale care își omagiază în acest fel tatăl de origine greacă, Prințul Philip, Duce de Edinburgh. Cântările vor fi interpretate de *Byzantine Chant Ensemble* care s-a pregătit în mod special pentru acest eveniment sub conducerea dirijorului Alexandros Lingas. (sursa*: basilica.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

PR. EMANOIL BĂBUȘ
Icoane și emoticoane

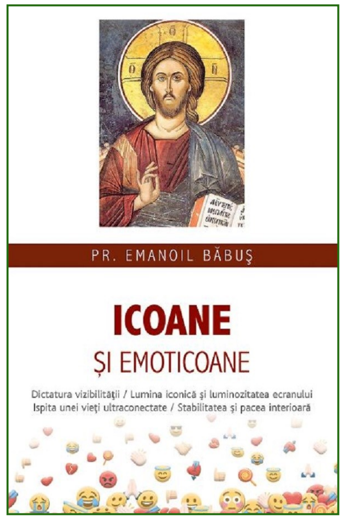

„Nu mai știm ce este viața interioară, nici cea privată. Inteligența artificială a confiscat noțiunile de «conștiință» și «interioritate» și le-a definit în termeni simpli comportamentali: le putem imita prin mașini. Fără a mai detalia toate aceste concepte care contribuie din plin la configurarea interiorității fiecăruia dintre noi și a formatării societății din care facem parte, în această carte încerc să arăt cum am ajuns, o parte dintre noi, să ne ignorăm propria interioritate și mai ales sub ce forme subtile ne-am îndepărtat de Dumnezeu. ”

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor!

Numărul 8 (CXXI) 5 martie 2023

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet

Sfinții săptămânii

D 5 - DUMINICA I DIN POST (A ORTODOXIEI); Sf. Mc. Conon din Isauria; Sf. Cuv. Marcu Ascetul; Sf. Mc. Olivia; **ULEI**

L 6 - Aflarea Sf. Cruci și a sfintelor piroane de către Sf. Împărăteasă Elena; Sf. 42 Mucenici din Amoreea; Sf. Fridolin Rătăcitorul, luminătorul regiunii Rinului

M 7 - Sf. Sf. Mucenici din Cherson; Sf. Sf. Mc. Efrem al Tomisului; Sf. Cuv. Pavel cel Simplu, ucenicul Sf. Antonie cel Mare

Mi 8 - Sf. Apostol Ermis (Hermes din Epistola către Romani); Sf. Ier. Teofilact Mărturisitorul; Sf. Cuv. Pavel Mărturisitorul; Felix, luminătorul Angliei de Est

J 9 - Sf. 40 Mucenici de la lacul Sevastiei; Ziua deținuților politici anticomuniști; Sf. Cuv. Chesarie, fratele Sf. Grigorie Teologul; **ULEI**

V 10 - Sf. Mc. Codrat și cei cu dânsul;

- *Mitropolitul Iacob Stamati al Moldovei (1808)*

S 11 - Sf. Ier. Sofronie al Ierusalimului; Sf. Cuv. Ioan Moshu (autorul Limonariului) și Gheorghe Sinaitul (fratele Sf. Ioan Scărarul); Sf. Împ. Teodora a Epirului; **ULEI**

Sf. Iosif Isihastul

NEVOIA DE RÂNDUIALĂ
în viața duhovnicească

“ Începutul dobândirii caracterului și personalității se află în stăruința de a urma un mod de viață programat.

Sfântul Efrem Sirul spune: „cei care nu au povățuitor cad ca frunzele”, ceea ce înseamnă lipsa programului. Bătrânul Teofilact s-a distins prin virtute și daruri duhovnicești în sihăstria Sfântului Artemie. El a trăit toată viața ca ascet și isihast, ținând posturi aspre. Nici untdelemn nu mânca. Într-o vreme a primit un ucenic, pe viitorul monah Arsenie, și i-a spus scurt, pentru că și în vorbire se înfrâna binecuvântatul:

– Ascultă fiule, dacă vei rămâne cu mine, vreau ca în viața ta să ai o rânduială și un program, pentru că fără aceasta nu te faci călugăr. Privește în jur lucrurile noastre, așa cum ți le spun: acolo este urciorul nostru, alături ceașca, acolo sunt lighenele, dincolo posmagii și celelalte, precum le vezi. Vreau

să le găsesc totdeauna acolo. Dacă din întâmplare faci vreo greşeală, prima dată îţi voi aduce aminte de locul exact al lucrului, dar nu voi suferi a doua oară. Dacă continui pentru a treia oară neorânduiala, te voi ruga să-ţi iei lucrurile tale şi să pleci, ca măcar pe mine să nu mă tulburi, dacă tu nu vrei să te foloseşti.

Una din principalele caracteristici ale acestor nevoitori binecuvântaţi era acrivia în programul vieţuirii lor. Începutul dobândirii caracterului şi a personalităţii se află în stăruinţa de a urma un mod de viaţă programat şi sistematizat. **Prin respectarea statornică a unui program, omul dobândeşte hotărâre şi bărbăţie**, lucru foarte important şi absolut necesar în viaţă, mai ales pentru că nevoinţa noastră este luptă, şi încă una crâncenă. Numai cu bărbăţie şi cu hotărâre poate fi înfruntat „diavolul care răcneşte ca un leu, căutând pe cine să înghită, iar nu numai să vatăme.

Un alt motiv la fel de necesar care impune rânduiala programului este nestatornicia caracterului omului după căderea lui Adam. Iar starea de păcătoşenie, pe care fiecare dintre noi o poartă, toceşte curajul şi hotărârea. De asemenea, lipsa de experienţă, neştiinţa, felul necunoscut al războiului nevăzut şi inegalitatea acestei lupte măresc, cum este şi firesc, descurajarea. Nici un alt factor omenesc nu întăreşte într-atât reuşita noastră precum hotărârea noastră tare şi stăruitoare şi programul bine rânduit.

Prin această respectare cu acrivie a tipicului, nu scade deloc nici râvna, nici căldura, nici rugăciunea în general, nici starea noastră duhovnicească. Când însă, se întâmplă să încălcăm obişnuita rânduială privitoare la hrană, la păstrarea tăcerii sau la rugăciune, atunci toate se risipesc şi cu multă osteneală reuşim să revenim la tipicul nostru.

Programul în viaţă este condiţia cea mai importantă a sporirii duhovniceşti. Acesta este şi scopul legilor şi al poruncilor ce au fost date din vechime în vederea bunei petreceri omeneşti, fie de Dumnezeu, fie de oameni. Zdruncinarea integrităţii caracterului omului, după căderea protopărinţilor, cerea crearea unei legi pentru a echilibra puterile sufleteşti şi trupeşti care se slăbănogiseră. *Dar când, oare, nu sunt de trebuinţă legea şi poruncile şi rânduielile?* Răspuns: *Atunci când omul îşi va redobândi personalitatea prin dumnezeiescul Har* „şi acest trup stricăcios se îmbracă în nemurire". Atunci şi cu adevărat numai atunci, căci „legea nu e pusă pentru cel drept".

Versuri de la cititori, primite de...mărţişor

Ghiocei născuţi din nea,
Pentru tine, doamna mea!
Cine crezi că i-a adus?
Îngeraşii cei de sus!
Să-i presar pe pragul tău
Să nu-L uiţi pe Dumnezeu!
Şi să ştii că orice rugă
Drept la Tronul Său se urcă,
Iar pe fiecare floare
E răspuns la o-ntrebare!
Şi în fiecare cupă
E tămâie pentru rugă!
Iar in stropul de mireasmă
E a Domnului agheasmă!
Să priveşti în drumul tău
Numai către Dumnezeu
Şi oricâte vei răbda
Le va scrie-n Cartea Sa,
Iar în ziua cea din urmă
Îţi va împleti cunună
Şi te-o-ncununa duios
Domnul tău cel Sfânt, Hristos!

***

Adu, Doamne, primăvara
Şi rămâi şi Tu cu noi!
C-am avut atâta iarnă,
Şi îngheţ şi vânt şi ploi.
Adu, Doamne, primăvara
După care toţi tânjim!
Dă-ne dor de cele sfinte
Şi putere să iubim...

***

Ghiocei şi rocoină,
S-aveţi primăvara plină
De lumină şi de soare
Şi de multă cumpătare;
Dacă iei, ia jumătate,
Dacă ai, în două-mparte,
Una ţii şi alta dai
Ca să capeţi loc în Rai,
Dacă bei, varsă un deţ,
De eşti preot, fii citeţ,
Ca să vezi cum merge strana
Şi mai rabdă şi dojana.

De ai duh de stăpânire,
Vezi cum e să faci slujire.
Vrei să spui?
Mai bine taci
Şi-ai să faci necaz la draci,
Dormi puţin, că dulce-i patul,
Îl înmoaie necuratul,
Zi de tine numai rele
Până crezi ceva din ele.
Ară, sapă, fă ce ştii,
Numai nu te hodini.
Şi de câte ori ţi-e bine
Fă-te singur de ruşine;
De vrei să sporeşti vreuna,
Înmulţeşte rugăciunea.
Zic, fireşte, cea curată
Şi să nu-ndrăzneşti vreodată
Să te crezi cumva mai bun
Decât oala ... de magiun
Fără zahăr şi fiert tare,
Greu de-ntins,
Dar fără floare!

PÂINEA, VINUL şi APA
Cinstitele Daruri închinate lui Dumnezeu

În cadrul Sf. Liturghii, la Proscomidie, preotul foloseşte darurile de pâine şi vin, la care adaugă puţină apă curată. Această aducere a darurilor se face „întru pomenirea Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos". Pâinea şi vinul sunt numite „cinstitele daruri" şi după Epicleză (Prefacere) devin Trupul şi Sângele Mântuitorului Hristos.

De ce pâine şi vin?

În Vechiul Testament pâinea făcea parte din materia de jertfă poruncită de Dumnezeu lui Moise, reprezentând recunoştinţa adusă de oameni pentru binefacerile Sale revărsate asupra lor. Mântuitorul a ales pâinea şi vinul ca jertfe aduse lui Dumnezeu, la Cina cea de Taină, când a instituit Sf. Euharistie, zicând: „Luaţi, mâncaţi, ... beţi dintru acesta toţi..." (Matei 26, 26-28). Au fost alese şi pentru a se diferenţia de jertfele Legii vechi, care erau din cărnuri (jertfe sângeroase) sau din roadele pământului din care erau hrănite şi animalele.

Prescura

Vine din grecescul „prosfora" care înseamnă jertfă, ofrandă sau punere înainte. Ea este o pâine mai mică şi se foloseşte doar la săvârşirea Sf. Liturghii. Prescura, care este făcută din aluat dospit, la care se foloseşte făină, apă şi sare, poartă pecetea dumnezeirii: IS, HS, NI, KA (*Iisus Hristos învinge*). **Pâinea dospită** simbolizează mai bine sufletul desăvârşit şi întruparea desăvârşită a Domnului, fiind făcută din trei elemente: **făina cu aluat** – sufletul; **apa** – botezul şi **sarea** – gândul şi învăţătura Cuvântului. După Prefacere ea devine cu adevărat Trupul Domnului.

Forma rotundă a prescurii simbolizează pământul şi lumea care îl locuieşte şi pentru care S-a jertfit Mântuitorul.

Vinul

Este simbolul sângelui Domnului Hristos. „*Vinul din roada viţei trebuie să fie bun, bine mirositor, curat şi plăcut la băut, să nu fie amestecat cu alte fructe în afară de struguri; să nu îndrăznească cineva să folosească vin de fructe, vin înăcrit sau must, ori amestecat cu altă băutură!*" (Sf. Simeon al Tesalonicului) Chiar dacă nu este un cuvânt clar cu privire la culoarea vinului, se foloseşte vinul de culoare roşie, ca să semene cât mai mult cu sângele curs din coasta Mântuitorului, în care se preschimbă în timpul Sf. Liturghii.

Apa

Este elementul natural fără de care nu este viaţă pe pământ: potoleşte setea, se întrebuinţează la curăţirea trupului, este necesară pentru plante şi animale. Prin caracterul său simbolic, apa devine element de curăţire sufletească, iar prin gustul şi efectul de saţietate ne aminteşte de rolul purificator al harului dumnezeiesc.

În cadrul Sf. Liturghii, când este amestecată cu vinul în Sf. Potir, simbolizează apa care a curs împreună cu sângele din coasta cea de viaţă dătătoare a Mântuitorului.

Pâinea făcută din boabe de grâu măcinate şi vinul făcut din boabe de struguri zdrobiţi simbolizează unitatea care îi leagă între ei pe credincioşi, împreună devenind un trup: Trupul tainic al Domnului, adică Biserica.

"Chiar dacă am fi umplut oceanul cu lacrimile noastre, nici măcar atunci nu I-am fi putut răsplăti Domnului cum se cuvine pentru ceea ce El ne dăruieşte în mod gratuit, hrănindu-ne cu Prea Curatul Său Trup şi Prea Cinstitul Său Sânge, Care spală, curăţă, dă viaţă şi ne ridică din moarte.

(Sf. Serafim de Sarov)

Mărturisitorii

DEPORTAREA

Frânturi din viața unui copil

Pentru deschidere aleg să iau cu împrumut un haiku al poetului Nichita Stănescu: *„Eu sunt o pată de sânge care vă vorbește”*... El mă rezumă și dați-mi voie să cobor în infernul acelei dimineți din 18 iunie 1951. Am văzut atunci nu numai că tuturor celor din casă ni s-a dat peste cap tot cursul firesc al destinului, ci că înțelegerea lucrurilor a suferit pentru mine un cutremur de mare adâncime printr-o schimbare bruscă de axă magnetică. Violența acelei dimineți punea capăt copilăriei mele proteguite și fericite în coconul familiei și în reduta casei unor oameni destul de avuți. Am înțeles atunci că avuția familiei mele era și vinovăția supremă. În împrejurări comparabile, orice copil poate deveni adult într-o singură clipă de revelație când totul și toate împrejurul lui iau înfățișarea unei răscruci pe care ajunge să fie răstignit.

După ce în crugul nopții ne-au trezit baionetele soldaților care loveau în geamurile înalte ale casei noastre din Iam, cam spre 5 și ceva dimineața mi-a fost dat să văd cu ochii mei moartea tatii. Fusesem primul „pachet” făcut de mama și depus în curte la colțul casei. De aici aveam să contemplu derularea unui film de groază când pe poartă irumpe un militar cu ochii duși în orbite și cu capul înfundat într-un chipiu și cu gura ca o prăpastie... Tot ce am auzit a fost: *„te împușc, chiaburule Babeți!”* și alte câteva atribute de care nu sunt însă sigur... *„Cât mai sunt în curtea mea, glonțul tău nu mă atinge!”*, i-a răspuns tata și deodată vocea lui a fost acoperită de zgomotul asurzitor pentru mine al armei descărcate.

Brațele mele se încolăciseră cataleptic în jurul piciorului părintelui meu, care, amenințat cu moartea de acefalul pătruns în curtea casei, hotărât să-l reducă la tăcere pe tata, a scos pistolul îndreptându-l spre pieptul lui dezvelit. *„Taci, tata, taci că te omoară!”* aș fi țipat din toți rărunchii... în timp ce încercam să-l împiedic să răspundă omului în uniformă, amenințării cu nume predestinat sau inventat, colonelul Spaimă. Am văzut mâna tatii apucând pistolul, împingându-l în sus peste umărul lui... Dar lumina zilei s-a stins brusc pentru mine. În plin răsărit, peste mine s-a lăsat un întuneric de care a fost cuprinsă și memoria mea. Mama mă asigură și azi că militarul nu a tras niciun glonț ...iar eu îi spun că aud și acum bum-ul asurzitor al pistolului... Neurofiziologii îmi întind o mână de ajutor spunându-mi că una din sechelele bolii mele este criptomnezia, amintirea cu lux de amănunte a tuturor detaliilor. De fapt, amintirile mele sunt niște vietăți care uneori nu îmi dau pace și pe care nu o dată le alung ca pe niște nepoftiți.

În ce mă privește, a avut loc, cum afirmă neurologii, o „schimbare de paradigmă” în percepția realității. După ei, aș fi cunoscut în acele ore ale dimineții „necunoscutul” însuși și asta - paradoxal - chiar prin pierderea cunoștinței... Sora mea delira de febră plângând cu sughițuri după căruciorul ei, lăsat de tata șefului de post. *„La ce vă mai trebuie, domnu avocat?”* îl agrăise acesta pe peron... Eu sufeream de anxietatea acestei interminabile nopți din mintea și sufletul meu. Pășeam în urma căruței în care fuseseră aruncate de-a valma lucrurile. Imaginea de bun rămas din Iamul copilăriei mele a fost aceea a bisericii în care cu numai o zi mai înainte fuseserăm la slujba de Rusalii noi, copiii și bunica Maria Rosa... Privind-o cumva peste umăr, i-am văzut turnul căzut ca un cap de pasăre uriașă, atârnând pe fațadă, o zburătoare albă, sacrificată, din gâtul căreia șiroia sânge pe lăcașul ce părea acum de carne, dar cumva în ruină.

În gara din Iam ne aștepta Leviathanul lung de douăzeci vagoane cu gurile căscate ce înghițeau lacome cele vreo 20 de familii. Ce să iei mai întâi? Așa se face că, deși mama împachetase de luni de zile o parte din arhiva străveche cu documente și fotografii ale Babeților, balotul pus cu grijă de ea a rămas sub paturile din dormitorul în care îl ascunsese...

Obsesia supraviețuirii distruge toate celelalte ierarhii... Azi nu mai regretăm nimic altceva, nici casă, nici pământurile mănoase, nimic, decât această pierdere mare pentru familia mea, memoria ei adunată de multe generații. În urma noastră, rugul de foc din curte mistuia cărți rare, fotografii uriașe ale strămoșilor și documente vechi de cel puțin 150 de ani și, poate, scrierile străbunicului meu Andronic Valeriu Babeți, despre care știu doar că primise un premiu al Junimii...

În curtea casei, ultima imagine întipărită pe retina mea a fost însă zborul tabloului înfățișând-o pe Fecioara Maria cu pruncul Iisus, văzuți la marginea unui lan de crini, pânza imensă care îmi veghea somnul și rugăciunile de seară. Cei doi tineri veniți să ne ajute la transport l-au aruncat peste claia de lucruri din căruță, dar în memoria mea a rămas întipărită clipa când piciorul unei mese a străpuns pânza... Am auzit, de altfel, zgomotul pânzei sfâșiate ca și cum o armă albă mi-ar fi străpuns inima și creierul. Am văzut că nu e nevoie decât de o clipă ca să pierzi lucruri care îți sunt dragi și lumea să se întoarcă în haos...

Coriolan Babeți

Oamenii lui Dumnezeu

BUNICUL DOBRI

Cerșetorul pentru Hristos

În 2018, Dobre Dimitrov Dobrev, cunoscut sub numele de „Bunicul Dobre” și „Sfântul din Bailovo”, a murit în satul bulgar Bailovo, la al 104-lea an de viață. Acest lucru a fost raportat de site-ul oficial al Bisericii Ortodoxe Bulgare.

Timp de mulți ani, bunicul a refuzat beneficiile materiale, închinându-și pe deplin viața slujirii oamenilor. Dobre Dobrev s-a născut la Bailovo, lângă Sofia cu puțin timp înainte de declanșarea Primului Război Mondial, la 20 iulie 1914, fiind cel mai mic dintre cei 4 copii ai familiei. Tatăl său a fost grav rănit în război și pe când Dobre avea 2 ani a și murit. De aceea, copilul a trebuit să muncească la câmp încă de la o vârstă fragedă, pentru a-și susține familia. La 17 ani a început să lucreze pentru familia regală, ca gardă de corp a Regelui Boris al III-lea. Sergentul Dobre și-a slujit patria cu credincioșie până la finalul celui de-al doilea Război Mondial.

Mai apoi a fost păstor de oi, a avut soție și 4 copii. Într-o noapte a visat-o pe Maica Domnului, care i-a zis:

- Mergi la (mănăstirea) Eleșnița că mi se strică casa și să începi să strângi bani, ca să o refaci.

În urma acestui vis și-a lăsat familia pentru a-și dedica întreaga sa viață lui Dumnezeu. În jurul anului 2000, a decis să doneze bisericii toată proprietatea sa. În fiecare zi venea cu autobuzul sau mergea pe jos la Sofia, la mai bine de 40 de kilometri depărtare de sat, și strângea pomană lângă biserici. Toți banii bunicul Dobri i-a dat celor nevoiași. Pentru nevoi personale a folosit doar pomană fără bani (mâncare, haine). Întrebat de un jurnalist dacă din banii strânși păstrează ceva și pentru el, Bunicul a răspuns: „**Pentru mine nu las nimic. Eu am pensie și Dumnezeu îmi dă pâine**”.

Dormea într-o cameră mică, pe o cergă așezată pe podea. În afară de aceasta în camera sa nu se mai găsea decât un colț cu icoane și o sobă. Locuitorii din Sofia îl țin minte pe bunicul Dobri stând în pridvorul Catedralei Patriarhale Sfântul Alexandru Nevski, îmbrăcat în haine de țăran, ținând o lumânare aprinsă și un pahar din plastic, închinându-se fiecărui om care intră să se roage. Porumbeii din fața bisericii Celor 7 sfinți din Sofia se așezau pe mâinile și capul lui, recunoscându-l ca pe un locuitor al cerului.

A primit multe daruri de la Dumnezeu. O călugăriță de la mănăstirea „Acoperământul Maicii Domnului” povestește că avea o mare dorință de a intra în viața monahală, dar diavolul o muncea greu aducându-i multe gânduri de îndoială: dacă e voia Domnului să intre în mănăstire, dacă aceea era mănăstirea potrivită pentru ea, etc. Așa că s-a rugat Domnului să îi trimită un om care să o povățuiască să plinească voia Domnului. Trei zile mai târziu a sosit la mănăstire bunicul Dobre care, văzând-o, i-a luat mâna și i-a zis:

- Dumnezeu m-a trimis să îți spun că El și Maica Sa te-au adus în această mănăstire și că ești copil lor, iar Ei îți poartă de grijă. Ei mi-au cerut să îți spun să nu părăsești acest loc, căci nu este alt loc în această lume mai potrivit pentru tine.

Bunicul Dobri i-a ajutat pe mulți alții, de exemplu, a plătit facturile de utilități ale unui orfelinat care era la un pas să rămână fără căldură și lumină. Și aceasta pentru că bunicul Dobri „iubea foarte mult copiii: se închina în fața lor și le săruta mâinile”. El i-a ajutat și pe cei fără adăpost.

Bunicul Dobri, care trăia în sărăcie, a dat peste 80.000 de leva (aprox. 40.000 euro) pentru repararea și restaurarea bisericilor din Bulgaria din fonduri donate lui de oameni.

De-a lungul timpului, a devenit cunoscut și cinstit nu numai în Bulgaria, ci și în străinătate. Însuși regele Bulgariei, Simeon al II-lea a venit împreună cu soția sa la aniversarea a 101 ani ai bunicului Dobri.

Minunat este Dumnezeu întru sfinții lui !

I.G.

“

Fă binele fără să aștepți o răsplată.

Tâlcuiri la Canonul cel Mare

CAIN și ABEL

Dincolo de păcatul uciderii

Sf. Chiril al Alexandriei

Pentru că am fost îndemnați să zăbovim mai mult asupra cuvintelor Canonului Mare și să căutăm a înțelege de ce sunt date pildele de acolo și care este legătura lor cu viața noastră, vom încerca în perioada Postului să lămurim, prin explicațiile oamenilor lui Dumnezeu, câteva dintre acestea. Unele pot părea cunoscute, dar ascund în ele mereu alte înțelesuri, pe măsură ce înaintăm în vârstă și în viața duhovnicească.

Ocupațiile celor doi frați

Așadar, Cain și Abel s-au născut amândoi din Adam. Și erau ca două ramuri proaspete și înfloritoare, odrăslite din prima rădăcină la început. Și în ei s-a arătat rodnicia firii omenești și s-a manifestat la început puterea ei de creștere și înmulțire. Căci era în vigoare. Iar Cain a premers prin naștere în timp. După el a urmat Abel.

Cain atras, gândesc, de pământul înverzit și bun de lucrat și văzându-l împodobit cu pomi și cu roduri plăcute, și-a ales *o viață legată de ogoare* și folosindu-se de toată vigoarea, voia să meargă până la capăt în urmărirea acestui scop, punând străduință și osteneală.

Iar înțeleptul Abel, neiubind sudoarea provocată de lemne, de sapă, și de secetă, s-a îndreptat spre bucuriile ce le dau *turmele*. Îl apropiau poate de ele mieii ce stăteau alipiți de maicile lor cu glasul lor subțire, deabia behăit, sărind cu piciorușele moi și fragede prin pajiștea înflorită. Dar socotesc că Abel foarte înțelept fiind, dorea să-și întărească prin păstorit și o viitoare conducere a oamenilor și de aceea a socotit să-și aleagă această ocupație. Căci atât obiceiul Scripturii insuflate de Dumnezeu, cât și al învățaților elini era să numească pe întâi stătătorii neamurilor, sau ai cetăților, sau ai mulțimilor, păstori.

Jertfele aduse de ei

Alegându-și deci cei doi tineri, unul munca pământului, celălalt cea de păstor ca pe una mai bună, lui Cain timpul cu înaintarea lui i-a făcut prin umezeală grădinile bogate în roduri frumoase, iar lui Abel oile păstorite i s-au făcut o mare mulțime. Apoi legea cunoștinței de Dumnezeu sădită în noi, a chemat pe cei doi bărbați să aducă din ele unele ca mulțumire Creatorului tuturor și lui Dumnezeu, Dătătorul a tot binele. Aduce deci sfințitul și preaînțeleptul Abel *pe cele socotite mai alese și mai bune din turma sa*. „Căci a adus, zice, din primele născute ale oilor sale și din grăsimea lor”, adică cele de frunte și excepționale. Și neignorând modul sfintei slujiri, a alăturat grăsimea. Iar Cain nu face așa, fiind foarte nepăsător. Cele mai alese dintre rodurile pământului și le-a dăruit plăcerilor sale și a ospătat pe Dumnezeul tuturor *cu cele de calitatea a doua*.

De aceea peste darurile lui Abel focul coborât din cer a consumat sfințitele daruri. „Dar la Cain și la jertfele lui nu s-a uitat”, zice. Căci n-a lăsat să coboare focul obișnuit peste cele aduse. De aceea Cain se înfurie foarte și suferă cumplit.

Cele șapte păcate ale lui Cain

La Cain nu este vorba doar de un singur păcat, ci de o înlănțuire de șapte păcate, care au pus stăpânire pe el. Deja când Dumnezeu i se adresează, vorbindu-i despre natura păcatului, Cain comisese trei din cele șapte. **Primul** păcat al lui Cain a fost că nu a deosebit în chip drept, nici n-a oferit lui Dumnezeu cele mai bune roduri. **Al doilea**, că aflând de păcatul lui, nu s-a întors spre pocăință și n-a îndreptat greșeala prin săvârșirea celor bune, ci s-a aprins de mânie și s-a înfuriat de prețuirea dată aproapelui, pe care trebuie să caute să-l imite, nu să-l socotească dușman și să-l privească cu ochi nedrepți. **Al treilea** păcat, care e ca un adaos la uciderea sălbatică, este pizma neîmpăcată. **Al patrulea**, invitația: „să ieșim la câmp”, care e dovada vicleniei și a înșelării. **Al cincilea** e crima uciderii nelegiuite. S-ar putea socoti că **al șaselea** păcat al lui, mințirea lui Dumnezeu. **Al șaptelea**, socotința că poate scăpa fără voia lui Dumnezeu de pedeapsă, putând fi eliberat fără voie de viața în trup. „Dar a dat, zice, Dumnezeu un semn lui Cain ca să nu-l omoare nimenea care-l va afla pe el. Și a ieșit Cain de la fața lui Dumnezeu”. Dar a fost supus îndată blestemului și a urmat chipul pedepsii. Căci cum nu l -ar urmări pe cel ce-a dus până la capătul răului firea preacurată și preasfântă?

BOLILE COPIILOR (1)

Pentru un om care este departe de creștinism, discuțiile despre preștiința dumnezeiască și despre menirea duhovnicească a bolilor din naștere pot părea crude. Nu putem nega că uneori boala este mai folositoare pentru mântuirea sufletului decât sănătatea. Deseori, ea ne face să ne abținem, să ne limităm dorințele și cererile, să fim grijulii și precauți. „Eu nu fumez”, vor spune cei care suferă de astm și care nici nu suportă mirosul de fum de țigară. „Eu nu întrebuințez băuturi alcoolice”, va răspunde cel care suferă de gastrită. Vederea slabă nu permite folosirea excesivă a jocurilor de pe calculator și a televizorului. În aceste situații, boala este o profilaxie a păcatului.

O boală psihică ce întunecă mintea și voința îl eliberează într-o anumită măsură pe om de răspunderea de păcate. Pe cei care suferă de sindromul Down, oligofrenie, autism, schizofrenie și alte boli ereditare, Dumnezeu nu-i judecă la fel ca pe oamenii care au un psihic sănătos. Ce li se va ierta celor care fac parte din prima categorie nu se va ierta celor care fac parte din a doua. De aceea, una din căile mântuirii pe care o alege pronia lui Dumnezeu pentru oameni este patologia înnăscută a creierului, care îl îngrădește sau chiar îl lipsește de facultatea de a acționa.

Despre aceasta, starețul Paisie Aghioritul spune că pruncii nedezvoltați psihic sunt mântuiți: *„Ei ajung în rai fără greutate... Dacă părinții se vor gândi la aceasta din punct de vedere duhovnicesc, vor avea mare folos și vor primi răsplată în cer.”*

Într-una din scrisorile Sfântului Teofan Zăvorâtul, găsim o frază care se referă la oamenii debili mintali: *„Idioți! Da, pentru noi ei sunt idioți, dar nu și pentru ei și pentru Dumnezeu. Duhul lor crește pe altă cale. Se poate întâmpla ca noi, cei înțelepți, să fim mai răi decât idioții. Copiii sunt toți îngerii lui Dumnezeu.”*

Boala este o școală a smereniei, la sfârșitul căreia vezi „că tu ești cel ticălos și vrednic de plâns, și sărac, și orb, și gol!” (Apoc. 3, 17). Ea ne eliberează de amăgirea duhovnicească și de mulțumirea de sine, ne învață să cunoaștem puterea lui Dumnezeu, care se desăvârșește în slăbiciunea omenească (Cor. 12, 9). Uneori

această școală începe chiar din fragedа copilărie. Copilul nu înțelege sensul suferinței, însă cu timpul cantitatea acestei suferințe poate trece în calitate. Câteodată apare o situație paradoxală: dacă judecăm omenește, nu ne este clar cum poate un copil să ajungă la mântuire cu ajutorul unei boli cronice. Aceasta nu înseamnă însă că el a suferit în zadar. Nu! Oricât de dureros ar fi, boala este trimisă ca prin ea copilul să crească sănătos din punct de vedere duhovnicesc și cu o personalitate puternică.

În cazuri excepționale, Pronia dumnezeiască îl ia pe copil din această lume înainte ca el să fi avut timp să săvârșească păcate grave. Dacă omul nu va putea suporta greutățile vieții, nu se va căi și „va ceda” moral, moartea lui, deși tragică, este totuși unica soluție de a rezolva această problemă. Bineînțeles că Dumnezeu ia în considerare toate împrejurările: trăsăturile de caracter dobândite, condiția educației, rugăciunile celor apropiați. Conform pedagogiei dumnezeiești, este mai bine ca sufletul să ajungă încă din copilărie în rai, decât odată cu trecerea anilor să ajungă în iad din cauza păcatelor.

Bineînțeles, nu vom spune că orice copil care s-a îmbolnăvit sau a murit ar fi devenit neapărat un om rău sau un criminal. Aceasta nu e obligatoriu. **Suferințele copiilor au și un alt sens duhovnicesc**. Apostolul Ioan povestește cum Hristos, ieșind din Templul de la Ierusalim, „a văzut un om orb din naștere. Și ucenicii Lui L-au întrebat, zicând: Învățătorule, cine a păcătuit, acesta sau părinții lui, de s-a născut orb? Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.” (In. 9, 1-3).

Copiii primesc asupra lor nevoința muceniciei pentru ca Dumnezeu să miluiască întreaga lume. Ei poartă o cruce de însemnătate universală. Dumnezeu nu se bucură de suferințele lor, dar datorită lor adulții au timp să se pocăiască. Cu părere de rău, din cauza nepocăinței și a îndreptățirii de sine, din obișnuința de a nu se gândi la propriile păcate, oamenii nu simt aceasta. Chiar și suferința unui copil nevinovat nu reușește întotdeauna să mâhnească și să smerească o inimă egoistă și împietrită. (*va urma*)

K.V. Zorin

“ Cea mai deplină cunoaștere a altei persoane o am printr-o stare de delicatețe a mea, adică de curăție de patimile egoiste, care mă fac grosolan. Numai delicatețea aceasta pătrunde în adâncimile vibrante, simțitoare și ele, ale altei persoane. Iar culmea delicateței sau a curățirii de patimi este sfințenia. Aceasta e suprema prețuire sau iubire a altei persoane. Numai prin sfințenia care e una cu simțirea cea mai delicată pot cunoaște nu numai alte persoane, ci mai ales suprema existență personală care e Dumnezeu. (Părintele Dumitru Stăniloae)